

Актуалізація опорних знань

- 1. Що таке дієприкметник?
- 2. Які ознаки дієслова властиві дієприкметнику?
- 3. Які ознаки прикметника властиві дієприкметнику?
- 4. Що таке дієприкметниковий зворот?
- 5. Які розділові знаки стави при дієприкметниковому звороті?
- 6. Якими членами речення виступають найчастіше дієприкметник та дієприкметниковий зворот?

Основне правило

Дієприкметники відмінюються як прикметники твердої групи!

Табличка закінчень подана у такому порядку: чол. рід, жін. рід, сер. рід; форма множини.

Н.в	Який? яка? Яке? Які?	-ий, -а, -е, -і	
Р.в.	Якого? Якої? Якого? Яких?	-ого, -ої, -ого, -их	
Д.в.	Якому? Якій? Якому? Яким?	-ому, -ій, -ому, -им	
3н.в.	Якого? Яку? Якого? Яких?	-ого/-ий, -у, -ого/е, -их/-і	
О.в.	Яким? Якою? Яким? Якими?	-им, -ою, -им, -ими	
М.в.	У(в, на) якому? Якій? Якому? Яких?	-ому, -ій, -ому, -их	
Кл.в.	- (звертання)	- (відмінюється означуване слово, з яким пов'язаний дієприкметник)	

Вправа №1. Провідміняти такі словосполученя: завершений проєкт, здійснена мрія, виконане завдання, забуті думки.

Н.в.	Завершений проєкт	Здійснена мрія	Виконане завдання	Забуті думки
Р.в.				
Д.в.				
Зн.в.				
О.в.				
М.в.				
Кл.в.				

Вправа № 2

Поставте подані в дужках дієприкметники в потрібній формі. Визначте відмінок і число кожного дієприкметника.

- 1. І чуйно соняшник поверне (пожовклий) голову на схід (М. Стельмах).
- 2. Скоро проліски з-під снігу глянуть синіми очима і повіє теплий вітер над (розкований) Дніпром (В. *Сосюра*).
- 3. У дитинстві я бігав стежками між (напоєний) сонцем хлібів (Є. Бандуренко).
- 4. Небо в синій (випраний) сорочці (М. Доленго).
- 5. Мов чорний ґніт (погашений) свічки, коло дороги дерево стоїть (Д. Павличко).
- 6. По (засніжений) травиці бігли білі грозовиці (П. Перебийніс).

Вправа №3

Знайти дієприкметники, визначити їхнє число, рід та відмінок.

Давно забуті часи, коли українців сприймали як жертв і страждальців. Нині акценти зі знедоленого українця-жертви зміщені на українця успішного.

Вибір обраної ним діяльності є глибоко усвідомленим, напрям кар'єрного руху добре обміркований. Навчання зробило з нього освіченого, розвиненого, впевненого в собі професіонала. Час, витрачений на самоосвіту, не був прогаяний. Можливості для самореалізації прораховані ним безпомилково. Несприятливі обставини стають для нього стимулами для досягнення результату.

Сучасний українець — креативний, відповідальний і оптимістичний. Живе успішний українець за гаслом: «Якщо хочеш змінити світ — зміни себе».

Вправа «Продовжити речення»

- На цому уроці ми вивчали тему...
- Я запам'ятав, що дієприкметники відмінюються як...
- Мені було важко розібратися з…
- **■** Я (не) зрозумів, що...
- **■** Мені треба попрацювати над...

Домашне завдання

Опрацювати правила та матеріал презентації. Виконати письмово впр. 141.

